

การศึกษาเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่าจิตลักษณะและสถานการณ์มีความเกี่ยวข้องและมีอิทธิพลต่อความฉลาดทางการเมืองของนิสิตนักศึกษาปริญญาตรีมากน้อยเพียงใด เพราะสาเหตุใดบ้าง กรอบแนวคิดในการวิจัยมีพื้นฐานมาจากรูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม ตลอดจนทฤษฎีและหลักการที่สำคัญทางจิตวิทยาทั้งในประเทศ เช่น ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม และต่างประเทศ เช่น หลักของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การสนับสนุนทางสังคม และลักษณะชาตินิยม เป็นต้น กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาในระดับปริญญาตรีปีที่ 3 จำนวน 474 คน แบ่งเป็นนักศึกษาชาย 172 คน (ร้อยละ 36.3) และนักศึกษาหญิง 302 คน (ร้อยละ 63.7) มีอายุเฉลี่ย 21 ปี จากมหาวิทยาลัยในเขตภาคกลางและเขตภาคเหนือ ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้นกำหนดโควตา

ตัวแปรในงานวิจัยนี้ประกอบด้วย 1) กลุ่มความฉลาดทางการเมือง 3 ตัวแปร คือ การรู้ปัญหาด้านการเมือง พฤติกรรมการเลือกตั้งอย่างมีจริยธรรม พฤติกรรมการสนับสนุนให้เพื่อนฉลาดทางการเมือง 2) กลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ 3 ตัวแปร ได้แก่ การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากสื่อ การรับรู้คุณความดีของแผ่นดิน และลักษณะชาตินิยม 3) กลุ่มจิตลักษณะเดิม 6 ตัวแปร ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคต การควบคุมตน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สุขภาพจิตดี กลุ่มนิยม และวัตถุนิยม 4) กลุ่มตัวแปรสถานการณ์ 3 ตัวแปร ได้แก่ ปริมาณการเรียนสังคมศาสตร์ การเห็นแบบอย่างที่ดีจากครอบครัว และการรับรู้ทัศนสถานจากสถานศึกษา และ 5) กลุ่มตัวแปรชีวสังคมภูมิหลัง แบบวัดส่วนใหญ่เป็นแบบวัดชนิดมาตรประเมินรวมค่ามีค่าความเชื่อมั่นระหว่าง .63 ถึง .92 มีการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน 6 ข้อ ทั้งในกลุ่มรวม และ 18 กลุ่มย่อย

ผลการวิจัยที่สำคัญ มีดังนี้ประการแรก ตัวทำนายทั้งหมดรวม 12 ตัวแปร สามารถทำนาย 1) การรู้ปัญหาด้านการเมือง ในกลุ่มรวมทำนายได้ 10.4% มีตัวทำนายที่สำคัญ คือ การควบคุม

ตน ลักษณะชาตินิยม และ สุขภาพจิตดี และทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์ 17.4% 2) พฤติกรรมการเลือกตั้งอย่างมีจริยธรรม ในกลุ่มรวมทำนายได้ 38.1% โดยมีตัวทำนายที่สำคัญ คือ ลักษณะชาตินิยม การรับรู้คุณความดีของแผ่นดิน การเห็นแบบอย่างที่ดีจากครอบครัว การควบคุมตน การรับรู้ที่พักสถานจากสถานศึกษา และลักษณะมุ่งอนาคต และทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักศึกษาชาย 48.5% และ 3) พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนฉลาดทางการเมือง ในกลุ่มรวมทำนายได้ 57.8% โดยมีตัวทำนายที่สำคัญ คือ การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากสื่อ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะชาตินิยม วัตถุประสงค์ และกลุ่มนิยม และทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักศึกษาที่พ่อแม่มีการศึกษาน้อย 64.2%

ประการที่สอง จากผลการวิเคราะห์อิทธิพลเชิงเส้นปรากฏว่า 1) การรับรู้ปัญหาด้านการเมือง ได้รับอิทธิพลทางตรงมาจากการควบคุมตน สุขภาพจิตดี ลักษณะชาตินิยม ลักษณะมุ่งอนาคต การรับรู้ที่พักสถานจากสถานศึกษา และการรับรู้คุณความดีของแผ่นดิน (ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพล เท่ากับ .13, .13, .10, .07, .06, และ .06 ตามลำดับ) โดยอธิบายความแปรปรวนได้ 9% 2) พฤติกรรมการเลือกตั้งอย่างมีจริยธรรม ได้รับอิทธิพลทางตรงจากลักษณะชาตินิยม การเห็นแบบอย่างที่ดีจากครอบครัว การรับรู้คุณความดีของแผ่นดิน การรับรู้ที่พักสถานจากสถานศึกษา การควบคุมตน ลักษณะมุ่งอนาคต และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพล เท่ากับ .18, .16, .16, .14, .12, .11, และ .06 ตามลำดับ) โดยอธิบายความแปรปรวนได้ 37% และ 3) พฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนฉลาดทางการเมือง ได้รับอิทธิพลทางตรงจากการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากสื่อ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กลุ่มนิยม วัตถุประสงค์ ลักษณะชาตินิยม ลักษณะมุ่งอนาคต การรับรู้คุณความดีแผ่นดิน และการควบคุมตน ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพล เท่ากับ .69, .12, .08, .08, -.06, .06 และ .05 ตามลำดับ) โดยอธิบายความแปรปรวนได้ 57%

ประการสุดท้าย นักศึกษาที่เป็นกลุ่มเสี่ยงเร่งด่วนที่ควรได้รับการพัฒนา โดยกลุ่มที่สำคัญ คือ นักศึกษาที่แม่มีอาชีพรายได้มั่นคงน้อย นักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยน้อย นักศึกษาหญิง นักศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์ นักศึกษาทางด้านสังคมศาสตร์ที่แม่มีอาชีพรายได้มั่นคงมาก นักศึกษาที่แม่มีการศึกษามากที่พ่อแม่มีอาชีพรายได้มั่นคงมาก และนักศึกษาที่พ่อแม่มีอาชีพรายได้มั่นคงน้อยที่แม่มีการศึกษาน้อย โดยควรได้รับการพัฒนาลักษณะชาตินิยม การควบคุมตน การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากสื่อ และการรับรู้คุณความดีของแผ่นดิน และงานวิจัยในอนาคตควรเพิ่มตัวแปรอื่น ๆ ที่อาจเกี่ยวข้องกับความฉลาดทางการเมืองของนักศึกษา เช่น เอกลักษณ์แห่งอิโก้ และความเชื่ออำนาจในตนด้านการเมือง เป็นต้น

This study aimed at investigating psychological and situational antecedents, and, their effects on smart political involvement of undergraduate students, and why. The conceptual framework of this study was based on interactionism model, as well as various important theories and concepts in psychology field from Thailand (e.g, the Thai psychological theory of moral and work behavior) and from abroad (e.g., need for achievement, social support, and nationalism). Samples in this study were 474 undergraduate students in junior level from universities in central and northern regions. There were 172 male students (36.3%) and 302 females (63.7%), with the average age of 21 years.

Five groups of variables were employed in this study. First group was pessimistic view of political activities, morally voting behavior, and peer-inducing behavior for having optimistic view of politics. The second group was psychological states consisting of perceived information on politics, attitudinal gratefulness to society and nation, and nationalism. The third group was psychological traits consisting of future orientation, self control, need for achievement, mental health, collectivism, and materialism. The fourth group was situational factors consisting of magnitude of social science learning experience, good role model from family, and perceived social norm. The last group was biosocial background of the students. Most of questionnaires were in the form of summated rating scale with reliability ranging from .63 to .92. Data were analyzed in total and 24 subsamples in order to test 6 hypotheses.

Results from this study revealed important findings as followed. First, all predictors could predict 1) pessimistic view of political activities in total sample with 10.4%. The important predictors were self control, nationalism and mental health. The highest predictive percentage was found in science major students with 17.4%. 2) morally voting behavior in total sample of 38.1% The important predictors were nationalism, attitudinal gratefulness to society and nation, good role model from family, self control, perceived social norm, and future orientation. The highest predictive percentage was found in male students with 48.5%. and 3) peer-inducing behavior for having optimistic view of politics with 57.8% in total sample. The important predictors were perceived information on politics, need for achievement, nationalism, materialism, and collectivism. The highest predictive percentage was found in students with low-educated father with 64.2%.

Secondly, results from path analysis indicated that 1) pessimistic view of political activities was directly influenced by self control, mental health, nationalism, future orientation, perceived social norm, and attitudinal gratefulness to society and nation (path coefficient of .13,.13,.10,.07,.06, and .06 consecutively) which explained 9% of variance of this variable. 2) morally voting behavior was directly influenced by nationalism, good role model from family, attitudinal gratefulness to society and nation, perceived social norm, self control, future orientation and need for achievement (path coefficient of .18,.16,.16,.14,.12,.11 and .06 consecutively) which explained variance of this variable for 37%. and 3) peer-inducing behavior for having optimistic view of politics was directly influenced by perceived information on politics, need for achievement, collectivism, nationalism, future orientation, attitudinal gratefulness to society and nation, and self control (path coefficient of .69, .12, .08, .08, -.06,.06 and .05 consecutively) which explained variance of this variable for 57%

The last important finding was at-risk groups, they were, students with less income mother, low GPA students, female students, science major students, social science major students with secured income mother, students with high-educated mother and secured income father, and students with low-educated mother and non-secured income father. These students should be heightened on the following psychological and situational antecedents, i.e., nationalism, self control, perceived information on politics, and attitudinal gratefulness to society and nation. Future research studies should include other important antecedents, such as ego identity, and belief in internal locus of control of reinforcement on politics.